

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 1383/4
Podgorica, 22.11.2017. godine

Na osnovu čl. 139, 140, 141 i 143 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13) i čl. 18 i 116 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po prigovoru gospodina Milana Radovića iz Podgorice (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1383 od 23.10.2017.g.), direktor Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. **Prihvata se prigovor** gospodina Milana Radovića iz Podgorice (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1383 od 23.10.2017.g.) i privrednom društvu „**Radio i Televizija Crna Gore d.o.o. iz Podgorice, javnom emiteru opštег televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ (TVCG1), izriče se upozorenje**”, kao upravno-nadzorna mjera **zbog kršenja** čl. 8 i 12 Pravilnika o programske standardima u elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 35/11 i 7/16) i tačke 7.1. izdatog Odobrenja za emitovanje broj O-TV-J-01 od 25.01.2013. godine, prilikom emitovanja, dana 18.10.2017. godine, emisije „Iz pravog ugla“.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a. nepoštovanja obaveze emitera da u proizvodnji informativnih programa, poštuje načela tačnosti, objektivnosti i nepristrasnosti (član 8 Pravilnika o programske standardima u elektronskim medijima).
 - b. kršenja obaveze emitera da, kada se u programske sadržajima iznose navodi o nepodobnim djelima ili nekompetentnosti ili ako sadrže negativne konotacije na račun bilo koje osobe ili organizacije, osobama čije se ime spominje pruži priliku da učestvuju u programu ili da komentarišu date navode (član 12 stav 3 Pravilnika o programske standardima u elektronskim medijima).
3. Javnom emiteru „Radio i Televizija Crna Gore“ d.o.o., nalaže se da usaglasi emitovanje programske sadržaje u okviru programa „TVCG1“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.
4. Javni emiter „Radio i Televizija Crna Gore“ d.o.o. je dužan da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u programu „TVCG1“, u okviru emisije „Iz pravog ugla“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tač. 1 ovog rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije izrekla je nacionalnom javnom emiteru „Radio Televizija Crne Gore“ upozorenje zbog kršenja načela tačnosti, objektivnosti i nepristrasnosti. Takođe, emiter nije pružio priliku da učestvuju u programu ili da komentarišu navode osobe na čiji račun su izneseni navodi o nepodobnim djelima ili negativne konotacije. Upozorenje je izrečeno po prigovoru gospodina Milana Radovića u vezi sa emisijom „Iz pravog ugla“ emitovanom 18. oktobra 2017. godine u okviru Prvog programa Televizije Crne Gore.“
5. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.
6. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.ardcg.org.
7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 23.10.2017. godine, Agenciji za elektronske medije dostavljen je prigovor gospodina Milana Radovića iz Podgorice, na rad privrednog društva „Radio i televizija Crne Gore“ d.o.o. iz Podgorice (u daljem

tekstu: emiter), kao javnog emitera opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ (TVCG1) (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1383 od 23.10.2017.g.).

Predmetni prigovor se odnosi na emisiju „Iz pravog ugla“ emitovanu 18. oktobra 2017. godine. Podnositelj prigovora smatra da je emitovanjem navedenog sadržaja povrijeđen čl. 5, 7, 8 i 11 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima („Sl. list CG“, br. 35/11 i 7/16) i posebno ukazuje da:

- „...autorka je, pored etičkog kodeksa, prekršila i ... Programske principe i profesionalne standarde RTCG...: tačnost, objektivnost, nije provjerila sve činjenice i nije navela precizno izvor, kredibilitet, pravednost, uravnovešenost izvještavanja, standarde prilikom intervjeta, i prečutala je brojne informacije. Očigledno je da je urednica koristila samo jedan izvor i to koji je upitan a nije koristila zvanične dokumente...čime je publici plasirala neistinitu informaciju.“
- „...prvo Administrativni odbor nije uvodio interna pravila, što se može vidjeti iz dokumenta broj Broj 00-63-14/14-4 od 10. aprila 2014. godine koji je javno dostupan na sajtu Skupštine Crne S...(<http://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/siednice-radnih-tijela/627/1360-00-63-14-4.pdf>) i gdje na strani 14 stoji: 'Radna grupa je cijenila i navode kandidata Gorana Đurovića iz Akta broj 00-63-14/14-35 i kandidatkinje Slavice Striković iz Akta broj 00-63-14/14-36 od 6. marta 2014. godine, koje su dostavili Odboru, u kojim, između ostalog, navode da je "izmjenama Zakona o računovodstvu i reviziji („Službeni list CG“, broj 32/11), prestala da važi obaveza dostavljanja godišnjih finansijskih izvještaja za pravna lica koja obavljaju društvene djelatnosti, odnosno nevladine organizacije." S tim u vezi Radna grupa je konstatovala da su navedene izmjene zakona stupile na snagu 9. jula 2011. godine. U slučaju da se uvidom u dokumentaciju utvrdilo da finansijski iskazi za 2010. ili 2011. godinu, tj. za period prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu i reviziji („Službeni list CG“, broj 32/11), nijesu ovjereni od Poreske uprave, cijenjeno je da dokument nije dostavljen u formi dokaza, odnosno da nije pravno valjan dokument, odnosno da ovlašćeni predlagač nije dostavio potpunu dokumentaciju, shodno članu 29 stav 4 Zakona o javnim radio difuznim servisima'...“
- „...Administrativni odbor se pozvao na zakonske obaveze koje su važile do 9. jula 2011. godine. Oko 120 NVOa koje su tom prilikom predložile kandidate za članstvo u Savjetu podnijelo je makar jedan izvještaj koji je bio ovjeren od strane Poreske uprave. Što govori da organizacijama to nije bio nepoznat uslov ili da je neko novo interno pravilo. I ovo je javno dostupno na sajtu Skupštine. Urednica Pejović, ove navode je prečutala, a bila je dužna da saopšti sve informacije.“
- „Na ovaj način urednica je nanijela štetu mom ugledu i dovela je u pitanje, plasirajući neistinu i nepotpune informacije, zakonitost mog izbora u Savjet RTCG...nije uzela u obzir i stranu koja je bila uključena čime je publiku uskratila za drugo mišljenje...nije me kontaktirala niti prije emisije niti tokom emisije, i ja nijesam imao priliku da iznesem drugu stranu priče iako sam jedna od uključenih strana.“
- „Izvještavanje ne smije da sadrži vrijednosne kvalifikacije od strane autora. Činjenice i stavovi treba da budu odvojeni jedni od drugih i jasno stavljeni u kontekste, a izvještavanje mora nepristrasno uzeti u obzir sve osobe, institucije, događaje, relevantne za temu i urednici se ne smiju svrstavati i biti pristrasni.“

Polazeći od navedenog prigovora, Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) pokrenula je postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima i Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: Pravilnik).

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije je izvršio uvid u snimak emitovanog spornog programskog sadržaja i sačinio nalaz dana 24.10.2017. godine (akt broj 05-1383/1 od 24.10.2017.god.).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja činjenice da li je emitovanjem spornog sadržaja došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje, Agencija je emiteru dostavila predmetni prigovor, sa nalazom Sektora za monitoring i zatražila da, u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02-1383/2 od 25.10.2017.god.).

U ostavljenom roku, emiter nije dostavio pisano izjašnjenje povodom navedenog prigovora.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru, kao i uvida u snimak emitovanog sadržaja,

može se konstatovati sljedeće:

1. Emiter je, dana **18. oktobra 2017.** godine, u terminu od 20:08:22 do 21:31:19 sati, emitovao emisiju „**Iz pravog ugla**“. Urednica emisije g-đa Duška Pejović je dala uvod u temu emisije:

Duška Pejović: „*Emisija Iz pravog ugla - uživo na javnom servisu. Večeras ćemo razgovarati o sukobu interesa i ograničenjima u vršenju javne funkcije, kada je riječ o javnim funkcionerima, prije svega članovima Savjeta Televizije Crne Gore i postupcima koji se vode protiv njih kada je riječ o povredi zakona. Kao što znate, poštovani građani i građanke, u posljednje vrijeme, nekako u fokusu javnosti jesu dešavanja u vezi sa Radio Televizijom Crne Gore. Jedni tvrde da je riječ samo o pritiscima kako bi se kontrolisao Javni servis, dok sa druge strane postoje stavovi da je riječ samo o kršenju zakona od strane pojedinih članova Radio Televizije Crne Gore, znači od strane članova Savjeta Radio Televizije Crne Gore. I upravo zbog toga naš gost večeras je predsjednik Administrativnog odbora Skupštine Crne Gore, gospodin Luid Škrelja.*“

2. U terminu od **21:09:15 do 21:10:10** (55 sekundi) emitovan je segment koji je predmet prigovora:

Duška Pejović: „*Ja Vas recimo pitam da li su Vam, recimo, poznate određene odluke Administrativnog odbora kada je opet bio izbor za člana Savjeta Agencije za elektronske medije i izbor za člana Savjeta Radio Televizije Crne Gore, recimo, između Slavice Striković i Milana Radovića kada, je uvedeno interno pravilo, van Zakona, da se može priznati podrška samo onih nevladinih organizacija koje su imale ovjerenu poresku prijavu. Pazite sad to? Iako je, recimo Slavica Striković imala veći broj nevladinih organizacija, ali zbog toga što nije imala, što nije imala, znači, ovu informaciju o internom propisu izabran je, recimo, gospodin Milan Radović i pri tome je, u jednom drugom slučaju, kod Agencije za elektronske medije između Edina Koljenovića i Marine Vujačić, Administrativni odbor glasao, iako je Marina Vujačić imala oba uslova više zadovoljena, nego, Edin, Edin Koljenović. Šta Vi mislite o tome, što, recimo, Administrativni odbor glasa?*“

3. Dana 30.10.2017. godine podnosič prigovora dostavio je Agenciji reagovanje povodom iznijetih navoda tokom emisije „**Iz pravog ugla**“ emitovane 18.10.2017. godine, koje je uputio emitenu, sa zahtjevom da bude emitovano u prvoj narednoj emisiji u skladu sa Zakonom o medijima.
4. U emisiji „**Iz pravog ugla**“ emitovanoj dana 01.11.2017. godine (prvoj narednoj nakon podnošenja zahtjeva za objavljivanje) navedeno reagovanje gospodina Milana Radovića je objavljeno u cijelini. U reagovanju se, između ostalog, kaže:

- a. „*u pomenutoj emisiji, autorka Duška Pejović nije objektivno predstavila sve informacije, i jasno se svrstala na samo jednu stranu navodnog problema*“.
- b. „*....u emisiji (je) potpuno naopako predstavljen tok procesa kako bi se javnost navela na pogrešan zaključak da sam ja kao kandidat znao za interna pravila i da je Administrativni odbor na taj način meni omogućio interne informacije i da tako budem izabran u Savjet*“.
- c. „*Autorka svjesno, nije saopštila da je zakonska obaveza nevladinih organizacija bila da podnesu finansijske izvještaje nadležnom državnom organu prilikom predlaganja kandidata, a ne da to čine sami kandidati. Tako svjesno prečutana činjenica sakrila je ispravnu verziju čitavog procesa i javnosti kao apsolutna istina plasirana je apsolutno iskrivljena slika.*“

5. Članom 4 Pravilnika definisano je načelo objektivnosti kao obaveza elektronskih medija da u informativnim programima svako stanovište predstave na objektivan način, bez uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, ili neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja, kao i da kada između elektronskog medija i pojedinaca i/ili organizacija postoji interesna povezanost, onda se ta povezanost u programu mora jasno naglasiti;
6. Članom 4 Pravilnika definisano je načelo nepristrasnosti kao obaveza elektronskih medija da činjenično izvještavanje jasno odvoje od stava, mišljenja ili komentara, pri čemu lično uvjerenje i mišljenje urednika i novinara ne smiju da diskriminatory utiču na izbor teme i način njenog predstavljanja. Primjena ovog načela isključuje manipulisanje izjavama, saopštenjima i sličnim sadržajima s ciljem promjene njihovog osnovnog smisla /zlonamjerno skraćivanje ili montiranje djelova sadržaja i sl./, odnosno manipulacije slikom, tonom i sadržajem koje iskrivljuju osnovni smisao saopštenog.
7. Članom 4 Pravilnika definisano je načelo tačnosti kao obaveza elektronskih medija da izvještavanje bude zasnovano na činjenicama, odnosno zabrana emitovanja vijesti i izvještaja za koje emitent zna ili

je mogao znati da su neistiniti. Vijesti i izvještaji koji se ne mogu potvrditi, ili čija tačnost nije pouzdano utvrđena, mogu se emitovati samo ako se jasno naznači njihova nezvaničnost ili nepotvrđenost.

8. Članom 8 Pravilnika propisana je obaveza elektronskih medija da u proizvodnji informativnih programa poštuju načela objektivnosti, nepristrasnosti, blagovremenosti, tačnosti, zabrane diskriminacije, slobode objavljivanja komentara i primjene pravila druge strane, kao i da se događaji moraju vjerno prikazati, a različiti pristupi i mišljenja biti profesionalno i korektno zastupljeni.
9. Članom 11 stav 1 Pravilnika propisano je da programski sadržaji, a naročito informativno-politički i programi o tekućim događajima moraju biti pravični i izbalansirani, što se postiže objavljivanjem suprotstavljenih stavova, bilo u istom programu ili u nizu drugih programa, koji predstavljaju cjelinu u obradi određene tematike.
10. Članom 12 stav 3 Pravilnika propisano je da, kada se u programskim sadržajima iznose navodi o nepodobnim djelima ili nekompetentnosti ili ako sadrže negativne konotacije na račun bilo koje osobe ili organizacije, osobama čije se ime spominje pružiće se prilika da učestvuju u programu ili da komentarišu date navode.
11. Ne može se dovesti u pitanje pravo emitera da u, skladu sa načelom slobode objavljivanja komentara, u skladu sa svojom uređivačkom politikom, komentariše pojave, događaje i postupke pojedinaca, uz obavezu da komentare jasno odvoje od ostalih vijesti i informacija, posebno onih kojih se odnose na isti temu, ali ni pravo podnosioca prigovora da ukoliko smatra da ti stavovi nijesu utemeljeni na njih reaguje podnošenjem ispravke ili odgovora.
12. Emitovanjem navoda da je „...*uveđeno interno pravilo, van Zakona, da se može prznati podrška samo onih nevladinih organizacija koje su imale ovjerenu poresku prijavu*”, prekršeno je načelo tačnosti, jer je emiter mogao znati da se ne radi o „*internom pravilu, van zakona*”. Naime, podnositelj prigovora opravdano ukazuje da je takva informacija bila sadržana u „*dokumenta Broj 00-63-14/14-4 od 10. aprila 2014. godine koji je javno dostupan na sajtu Skupštine Crne ...*”, što ukazuje da je emiter mogao znati da se ne radi o tome da je „...*uveđeno interno pravilo, van Zakona*”. Zanemarivanjem ove činjenice i emitovanjem pomenutog navoda, emiter je prekršio i načelo objektivnosti (uređivačkom intervencijom i komentarom je favorizovao samo svoj stav, odnosno neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja) i načelo nepristrasnosti (lično uvjerenje i mišljenje novinara je diskriminatorno uticalo na način predstavljanja teme predmetog sadržaja).
13. U programskom sadržaju pomenuto je ime podnosioca prigovora na način da se može steći utisak da je imao pristup „*informaciji o internom propisu*“ („...da li su Vam, recimo, poznate određene odluke Administrativnog odbora kada je opet bio izbor za člana ... Savjeta Radio Televizije Crne Gore, recimo, između Slavice Striković i Milana Radovića kada, je uvedeno interno pravilo, van Zakona, da se može prznati podrška samo onih nevladinih organizacija koje su imale ovjerenu poresku prijavu. Pazite sad to? Iako je, recimo Slavica Striković imala veći broj nevladinih organizacija, **ali zbog toga što nije imala ... ovu informaciju o internom propisu izabran je, recimo, gospodin Milan Radović**“), što se može smatrati negativnom konotacijom kako u vezi sa njim tako i sa Administrativnim odborom. Dok je sagovornik u emisiji imao priliku da se izjasni o ovim navodima u ime Administrativnog odbora, to nije imao podnositelj prigovora, kao ni druga lica koja su u pomenuta u vezi sa „*određenim odlukama Administrativnog odbora*“. Time je prekršen član 12 stav 3 Pravilnika.
14. Emiter je emitovanjem reagovanja u prvoj narednoj emisiji „Iz pravog ugla“ po njegovom dobijanju, podnositeli prigovora omogućio ostvarivanje prava da iznese svoj stav povodom objavljenih navoda, odnosno ispravi navode, koji su, po njegovom mišljenju, bili „neistiniti“.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-J-01 od 25.01.2013. godine i članu 5 Pravilnika, emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je emiter objavljivanjem spornog programskog sadržaja prekršio čl. 8 i 12 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 139, 140, 141 i 143 Zakona o elektronskim medijima, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru

programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Prilikom izricanja upravno-nadzorne mjere, direktor Agencije je imao u vidu da je izrečena mjera srazmjerna prirodi i težini prekršaja, kao i da se može očekivati da će upozorenje biti dovoljno da emiter ubuduće ne ponovi protivpravno ponašanje.

Emiteru je naloženo i da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima izrečenu mjeru upozorenja objavi u svom programu, u okviru emisiji „Iz pravog ugla“.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.

Dostavljeno:

- Milan Radović, podnositelj prigovora
- Savjet „Radio i Televizija Crne Gore“, predsjednik
- „Radio i Televizija Crne Gore“ d.o.o., izvršna direktorica
- „Televizija Crne Gore“, direktor
- Arhiva

